

LVI. PŘÍZPŮSOBIVOST JAKO ZNAMENÍ BRATRSKÉ LÁSKY

Písmo svaté:

Jsem svoboděn ode všech, ale učinil jsem se otrokem všech, abych mnohé získal. Židům jsem byl židem, abych získal židy. Těm, kteří jsou pod zákonem, byl jsem pod zákonem, abych získal ty, kteří jsou pod zákonem – i když sám pod zákonem nejsem. Těm, kteří jsou bez zákona, byl jsem bez zákona, abych získal ty, kteří jsou bez zákona – i když před Bohem nejsem bez zákona, neboť mým zákonem je Kristus. Těm, kdo jsou slabí, stal jsem se slabým, abych získal slabé. Všem jsem se stal vším, abych získal aspoň některé. (1 Kor 9, 19-22)

Katechismus:

Všichni lidé jsou povoláni k témuž cíli, kterým je sám Bůh. Existuje jistá podobnost mezi jednotou božských osob a bratrstvím, které lidé mají mezi sebou vytvářet v pravdě a lásce. Láska k bližnímu je neoddělitelná od lásky k Bohu. (čl. 1878 KKC)

Text k prohloubení meditace:

Dnes se budeme zamýšlet nad přizpůsobivostí – ve smyslu bratrské lásky. Co znamená v pozitivním slova smyslu „přizpůsobit se druhým“? Především to znamená přijmout je a milosrdně, s úctou a respektem odpovědět na jejich odlišnosti, jejich chování, způsob uvažování, mluvení, ale zvláště pak na jejich možnou slabost a omezení. Sv. Pavel tuto přizpůsobivost vysvětluje Korintánům, když sebe dává za vzor tím, že „se stal pro všechny vším“. Dá se říci, že takový projev a postoj člověka je vrcholným vyjádřením lásky k bližnímu. Člověk se tak stává pro druhé dostupným, dosažitelným, srozumitelným a všichni mají v jeho srdci místo, pochopení, přijetí, navzdory jakékoli osobní slabosti či dokonce hříšnosti. Je to zbourání všech limitů a hranic, které člověku brání vstoupit do vztahu pravé bliženecké lásky. Citovaný článek z katechismu jasně poukazuje na vztah bratrské lásky k jednotě, která pojí Nejsvětější Trojici. Pomysleme jen na to, jak každá Osoba Nejsvětější Trojice je rozdílná, specifická, a přitom jsou všechny tři v naprosté jednotě jako jeden Bůh. Toto pouto jednoty vytváří právě láska. Bůh je samozřejmě nejvyšší dokonalý, takže jeho jednota nemůže být narušována slabostmi, chybami a omyly, jak je tomu u lidí. Avšak i přes lidskou omylnost a hříšnost, je každý člověk volán k životu lásky, která jej připodobňuje samému Bohu. A víme, že právě láska – a tím podobnost s Bohem – je „vstupenkou“ do nebe. Je-li opravdová láska např. mezi manžely, vytváří z jejich svazku nádhernou harmonii a jednotu dvou naprosto odlišných osob, bez ohledu na jejich osobní nedostatky. Také ony jsou v případě vzájemného láskyplného přizpůsobení – tj. přijetí v plném respektu druhého a upuštění od vlastního egocentrického způsobu vidění – součástí onoho pouta nerozdělitelné jednoty, kterou nikterak nenarušují, a naruší-li ji, pak jen proto, aby se pouto ještě více upevnilo. Je to nádherné, když člověk přijímá svého bližního takového,

jaký je, když se přizpůsobuje jeho slabostem i přednostem, když jej neodsuzuje, ale i přes jeho nedostatky ho má ve velké úctě a respektuje tajemství jeho bytí, jeho osoby v tom, co mu zůstává zahaleno a čemu nerozumí. Je nádherné být v blízkosti člověka, který odstranil hranice svého já a všem otevřel bránu svého srdce!

A naopak, člověk, který ulpí sám na sobě, na svém způsobu vidění, uvažování, vyjadřování, nepřijme odlišnost, přednosti a už vůbec ne nedostatečnost druhého, jelikož jej nevpustí za pomyslné hranice, které si sám vytvořil a různým způsobem vztah s bližním podmiňuje: „*S tím se nebavím. Ten mě nikdy nechápe. Toho nikdy nepochopím...*“ Takový člověk má ve svém srdci mnoho výhrad vůči bližnímu, posuzuje jej podle svých vlastních omezených kritérií a může druhého dokonce ve svém srdci zcela odsoudit. Není pak možné vstoupit do vztahu s takovým člověkem. Nelze vytvořit vztah důvěry, úcty, lásky. A v atmosféře neustálého podmiňování, posuzování a nepřijetí nelze pokojně žít. Nebezpečí u člověka, který se nachází v takovém stavu, je, že navenek dokáže předstírat přátelství, které ovšem ve svém srdci nehodlá realizovat. A tak dokáže předstírat zájem o bližního, zatímco o něj ve svém srdci nestojí a dokonce je pro něj třeba přítěží. Je pak snadné, aby o bližním za jeho zády hovořil nelaskavě, ba i nepravdivě – přičemž ale ve svém srdci může své úsudky pokládat za opodstatněné a pravdivé. Ve skutečnosti je to však lež. Anebo se takový člověk zaměří výhradně jen na plnění svých povinností, přičemž nad to nehne ani prstem. Vzpomeňme, jak Ježíš vytýkal farizeům jejich pokrytectví, když hovořil o tom, že pokládají přinesení obětního daru (korban) za dostatečnou úctu k rodičům, přičemž více již nejsou povinni pro rodiče udělat (srov. Mk 7, 11-13). Navenek splnění povinnosti, ve skutečnosti však povinná úcta k rodičům nebyla zachována. Ježíš sám zvolal: „*Jak dovedně rušíte Boží přikázání!*“ Stejně je to v lásce vůči bližnímu. Někdo se domnívá, že splnil nějakou „povinnost“ vůči bližnímu, a proto už více v lásce učinit nemusí. Je to smutný a žalostný omyl. Střežme se podobného pokrytectví a následujme cestu kreativní dynamické lásky k bližnímu, která hledá jen a jen dobro toho druhého a vynalézavě překonává překážky a bourá všechny hranice.

Předsevzetí:

Budu hledat cestu ke každému člověku – zvláště k tomu, kdo je mi nejbližší – a nenechám se odradit odlišností bližního, jeho nebo mým nepochopením, předsudky či jinými vnitřními a vnějšími překážkami. Půjdu mu vstříc!

Myšlenka na závěr:

Lidé jsou jeden od druhého rozdílní. Abychom je milovali, je nutné mít lásku schopnou uzpůsobit se různosti osob, se kterými se setkáváme. Na to, abychom své chování uzpůsobili, lidská moudrost nestačí, protože těžkosti plynoucí z rozdílnosti někdy překonávají lidské schopnosti. Pouze láska vycházející od Boha dává jistotu, že milujeme bližní v jejich překvapivé různosti.

(Mons. P. Galeone, 13. 1. 2015)

Termín adventní duchovní obnovy pro mladé: 4.–6. 12. 2015 v Břežanech. Přihlásit se můžete na facebooku nebo emailu: spolotcepia@gmail.com

Katecheze a další informace nalezneš: <http://spolotcepia.signalny.cz/>
odkaz na facebook: <https://www.facebook.com/groups/1667853970138756/>